

ikke, at det var til Glæde for Landbruget, og ret betegnende er det — tvovs det, at den ærede tidligere Taler (Scharling) ryster paa Hovedet — at man nu kommer og fordrer Renten nedsat og ønsker at gaa i modsat Retning af den Gang. Med Hensyn til det foreliggende Forslag om en Centrallaanekasse, saa har jeg som sidende i det Udvalg, der har behandlet Kreditforeningsforholdene, den Ære at være Medforslagsstiller. Naar jeg har været med til at stille Forslaget, har jeg været enig med den ærede sidste Taler i, at det er et Forsøg værd at prøve en saadan Lovs Virkninger, og det forekommer mig, at der bør gøres noget i saa Henseende. Det er et Aray, der stilles rundt om fra Jordbruget, og det synes mig derfor, at man bør være imødekommende, og at Tinget skulde lade Loven gaa nogenlunde let igennem uden store Forandringer. Forslaget er fremkommet med Udvalget som Forslagsstiller tildels begrundet i, at der kom et Andragende fra Jordbrugerne, fra Agraerne, og dette Andragende blev henvist til det paagældende Udvalg. Man kunde jo ikke godt gaa hen og stille et Forslag som dette op som Ændring til Kreditforeningsforslaget, og det var da naturligt, at Udvalget valgte den Vej at indbringe dette Forslag i den Form af et Forslag til en Lov, som var givet det i selve Andragendet. Naar man har indvendt mod Lovforslaget, at det ikke er udtømmende, at Affattelsen er mangelfuld og sligt, saa forekommer det mig, at det ikke er berettiget at kritisere Forslaget saa stærkt, thi der er jo en Bestemmelse i § 1, som gaar ud paa, at Statutterne skulde have Stadfæstelse af Indenrigsministeren, og det er jo egentlig tal nærmest Statutterne, der maa give hele den saakaldte Laanekasse dens Præg; forinden disse Statutter altsaa have faaet Stadfæstelse af Indenrigsministeren, er der i alt Fald ikke nogen Hifto. Med Øvrigt kan jeg ikke nægte, at det undrer mig, at den ærede Finansminister ikke har fundet det Ulejligheden værd at være til Stede ved Forhandlingen af Forslaget, da det dog for en stor Del maa bero paa ham, hvorvidt et saadant Lovforslag kan blive vedtaget. Jeg antager nemlig ikke, at den ærede Indenrigsminister uden videre vil kunne sanktionere dette Lovforslag, men at han maa konferere med den ærede Finansminister om, hvorvidt denne vil stille 1—3 Mill. Kr. til Raadighed for Laanekassen. — Med Hensyn til Nødvendigheden eller Ønskeligheden af en saadan Laanekasse vil jeg ud over, hvad der er fremtalt i Motiverne og udtalt fra anden Side, erindre om, at Landbruget jo har

ganste anderledes vanskeligt end Industrien ved at faa saadanne Driftslaan, som der her er Tale om. Industrien hører jo mest hjemme i Byerne og staar i Reglen i Forbindelse med Bankerne og de større Firmaer. Der komme derfor Pengene til at strømme lettere; Erfaringen viser, at de blive lettere anbragte i Industrien. Anderledes med Landbruget. Saa snart de første Prioriteter, som kunne opnaas, ere anbragte i Landejendomme, staa Jordbrugerne saa at sige hele Landet over temmelig vanskeligt stillede over for Muligheden af at kunne opnaa Driftskapital. Jordbrugerne have vanskeligere ved at opnaa flydende Driftskapital end f. Eks. de handlende i Byerne, ikke at tale om de industridrivende. Naar Jordbrugerne komme til en Bant, er det selv for en meget solid Jordbruger meget vanskeligt at faa Veksler diskonterede, medens derimod handlende og industridrivende have let og sikker Afgang dertil, hvis de ere nogenlunde solide. For Landbrugerne er det i høj Grad vanskeligt. Jeg kan blandt andet fremhæve en Ting, som viser, at det er vanskeligt. De fleste Landmænd, som have Brug for Penge, ville jo nærmest gaa til Nationalbanken for at faa dem. Nationalbanken tager imidlertid ikke 3dje Prioritetsobligationer eller sligt som passende Haandpant for Laan, og Veksler diskonterer Nationalbanken ikke for nogen Landmand — og ikke heller for Resten for Købmændene i Provinserne. Saa vidt jeg ved, skal det ifølge Bankens Fundats være en i Kjøbenhavn bosiddende Mand, som skal bringe dem i Forbindelse med Banken. I det hele taget er det saaledes i Provinserne, at saavel handlende som Jordbrugere have vanskeligere ved at faa billige Driftslaan paa de Steder, hvor Pengene kan faas lettest, end de industridrivende, og de handlende i Provinserne ere vanskeligere stillede end de handlende i Kjøbenhavn. Jeg tillader mig at anbefale dette Lovforslag til Tingets Velvilje og til en hurtig Vej gennem Tinget.

Scharling: Jeg skal ikke ved Behandlingen af dette Lovforslag fordybe mig i de Betragtninger, som den sidste ærede Taler kom med, og som nærmest vedrørte det næste Lovforslag. Jeg ønsker kun at modsige den Udtalelse, der fremkom fra ham om den forskellige Afgang, som de forskellige Erhverv have til at faa sig Penge. Det ærede Medlem slog Handel og Industri sammen over for Landbruget. Dette er ganske urigtigt. Handelen har ganske vist forstaaet at ordne sine Kreditforhold saaledes, at den har